

جوناتان، مرغ دریایی

نوشته ریچارد باخ

تصاویر: راسل مانسن

گردانده هومزرباچی. فرشته مولوی

جوناتان، مرغ دریایی

شرکت سهامی کتابهای جیبی

باخ، ریچارد

Richard, Bach

جوناگان، مرغ دیابی

Jonathan Livingston Seagull

گردانده فرشته مولوی — هرمز ریاحی

چاپ اول: ۱۳۵۵

چاپ دوم: ۱۳۵۷

چاپ: چاپخانه سپهر ، تهران

حق چاپ محفوظ است.

به: جوناچان، مرغ ددیابی (استین
که در ما، پرهاش شوق می‌گشاید.

جونانان، مرغ دریابی

نوشتہ ریچارد باخ

تصاویر: راسل مانسن

گرداندہ فرشته مولوی
هرمز ریاحی

«من این ودیعه به دست زبانه می‌پرم؛
زبانه زنگر و نقاد هوشیاری بود؛
سیاه کرد مسن و روی را به کوته وقت،
نگاهداشت به هرجا زرعیاری بود...»
برون اعتمادی

یادداشت چاپ دوم

هنوز نیز، جوناتان، مرغ دریادل، در دل و جانمان آشیان دارد؛ و بارقه‌هایی از آتش، از آتش شوق پرواز و پروازهایی دیگر با او همچنان در درونمان زبانه می‌کشد. چاپ نخست که به پایان رسید، همانگونه که گفته بودیم، می‌شد و، توانستیم پیرامون برگردان خود اندیشه‌کنیم و یادآوریهای دیگران را که درست و گاه نادرست بود، به دیده آریم، و درستها را به کارگیریم و نادرستها را تنها بشنویم. و اینک، امید آن داریم که بارهای دیگر نیز چنین کنیم.

اما، چاپ دوم این کتاب گفتار «برگرداندن یا زیر و زیرگرداندن» اسماعیل خوئی را بهمراه ندارد، و سبیش خردگیریهای خوانندگان به او و بهما است.

ریچارد باخ

نویسنده و خلبان است، سه کتاب درباره پرواز نوشته است. درگذر دهه اخیر، ویراستار مجله پرواز بوده، و بیش از صد مقاله و داستان نوشته. این خلبان پیشین نیروی هوایی امریکا، اینک به ندرت بدون هواپیما سرمه کنند.

راسل مانسن

گرفتن تصاویر از هواپیماها را هنگام کود کنی آغاز کرد و از آن پس در کار پرواز و عکاسی بوده است. هواپیمای کوچکی دارد که از درون آن برخی از تصاویر این کتاب را گرفته است.

بخش نخست

صبح بود، و

خورشید جوان برخُردَ که موجهای آرامش دریاگرد طلا می‌پاشید.
در یک میلی ساحل، قایقی ماهیگیری برآب جا خوش کرده بود.
هوای خوردن صبحانه در گله مرغان دریابی شوری برانگیخته بود.
هزاران مرغ دریابی بر سر تکه‌های غذا، در آب، این‌سو و آن‌سو چرخ
می‌زدند وستیز می‌کردند. روز پُر هیا هوی دیگری پا دراز می‌کرد.

جوناتان، مرغ دریابی، در خلوت دوری از ساحل و قایق، سرگرم
پرواز بود. در بلندای صد پایی پاهای پره‌دارش را پایین آورد و نوکش
را بالا برد، و برای چرخ زدن به بالهایش قوس رفع آوری داد. این قوس
بدین معنا بود که آرام به پرواز درآید، و اینک چنان آرام می‌پرید که
باد در صورتش نجوا می‌کرد، و اقیانوس در آن پایین آرام می‌نمود. از
بسیاری تمرکز حواس چشمهاش را تنگ، و نفسش را در سینه حبس
کرد، نیرویش را بسیع کرد و اندکی... قوس... فراختر شد... همخوانی
بالهایش در هم ریخت و از حرکت بازماند و فروافتاد.

مرغان دریابی، آنسان که می‌دانید، هرگز در پرواز از حرکت
باز نمی‌ایستند. بازایستادن از پرواز در قاموس شان شرم‌آور و نشت
است.

اما جوناتان مرغ دریابی که، بی‌هیچ خجلتی، بار دیگر بالهایش را در قوسی سخت لرزان گشود—آرام، آرام، و دیگر بار از حرکت بازماند—چون دیگر پرنده‌گان نبود.

بیشتر مرغان دریابی رنج آموختن چیزی بیش از ساده‌ترین دانستنیهای پرواز را برخود هموار نمی‌کنند—اینکه چگونه از ساحل برای یافتن طعمه به پرواز درآیند و بازگردند. برای بیشتر مرغان دریابی، آنچه اهمیت دارد به چنگ‌آوردن طعمه است، نه پرواز. حال آنکه، برای این مرغ دریابی، مهم پرواز بود، نه به چنگ‌آوردن طعمه. جوناتان بیش از هر چیز عاشق پریدن بود.

او دریافت، که با اینگونه اندیشیدن پرنده‌گان دیگر هوای خواهش نخواهند شد. حتی پدر و مادرش نیز از اینکه جوناتان سراسر روز را در تنها بی‌سرمی برد و صدھا بار پریدنها بی‌سبکبال را در سطح پایین انجام می‌داد و می‌آزمود به وحشت افتاده بودند.

او نمی‌دانست چرا، مثلا، آنگاه که در بلندابی کمتر، با بالهای نیم‌گشوده‌اش فراز آب پرواز می‌کرد، می‌توانست با اندکی کوشش، زمان بیشتری در هوا بماند.

پروازهای سبک او، آنسان که پاهای فروافتاده‌اش در دریا شلپ‌شلپ کند، پایان نمی‌گرفت؛ بل فرجمان پروازش هنگامی بود که با پاهای چسبیده به زیر شکم، سطح آب را لمس می‌کرد و مسیری طولانی پشت سر خود بر جا می‌گذارد. هنگامی که به گاه فرود با پاهای رویه‌بالا آغاز سریدن به ساحل کرد، و سپس مسیر پیموده سریدنش را بر ماسه، گام زنان بازگشت، پدر و مادرش براستی ترسیدند.

مادرش می‌پرسید: «چرا، جون، چرا؟ چون دیگر مرغان گله بودن، برایت تا این اندازه سخت است، جون؟ چرا نمی‌توانی پریدنها کوتاه را به پلیکانها و مرغان طوفان واگذاری؟ چرا چیزی نمی‌خوری؟ جون، تو مشتی پرواستخوان شده‌ای!»

«من اهمیتی نمی‌دهم به‌اینکه مشتی پر و استخوان شده‌ام، مادر، تنها می‌خواهم بدانم در هوا چه می‌توانم بکنم و چه نمی‌توانم. همین و بس. من تنها می‌خواهم بدانم.»

پدر با مهربانی گفت: «بیین جوناتان، زمستان چندان دور نیست. از قایقها چندتا بیش نخواهند ماند، و ما هیهای شناور رویه، به‌زرفا خواهند گریخت. اگر می‌باید بیاموزی، پس طعمه و راه به‌چنگ آوردنش را بشناس. پرواز بسیار خوب است، اما می‌دانی، تو که نمی‌توانی پروازی نرم و سبک را بخوری. از یاد مَبرَکه تو برای به‌چنگ آوردن طعمه به‌پرواز درمی‌آیم.»

جوناتان فرمانبردار سری تکان داد. چند روز آینده را کوشید تا همچون دیگر مرغان دریایی رفتار کند؛ او براستی کوشش کرد، همراه با گله پیرامون اسکله و قایقهای ماهیگیری جیغهای ناهنجار کشید و ستیز کرد، بهسوی تکه‌های نان و ماهی شیرجه رفت. اما نتوانست با این کار همسازشود.

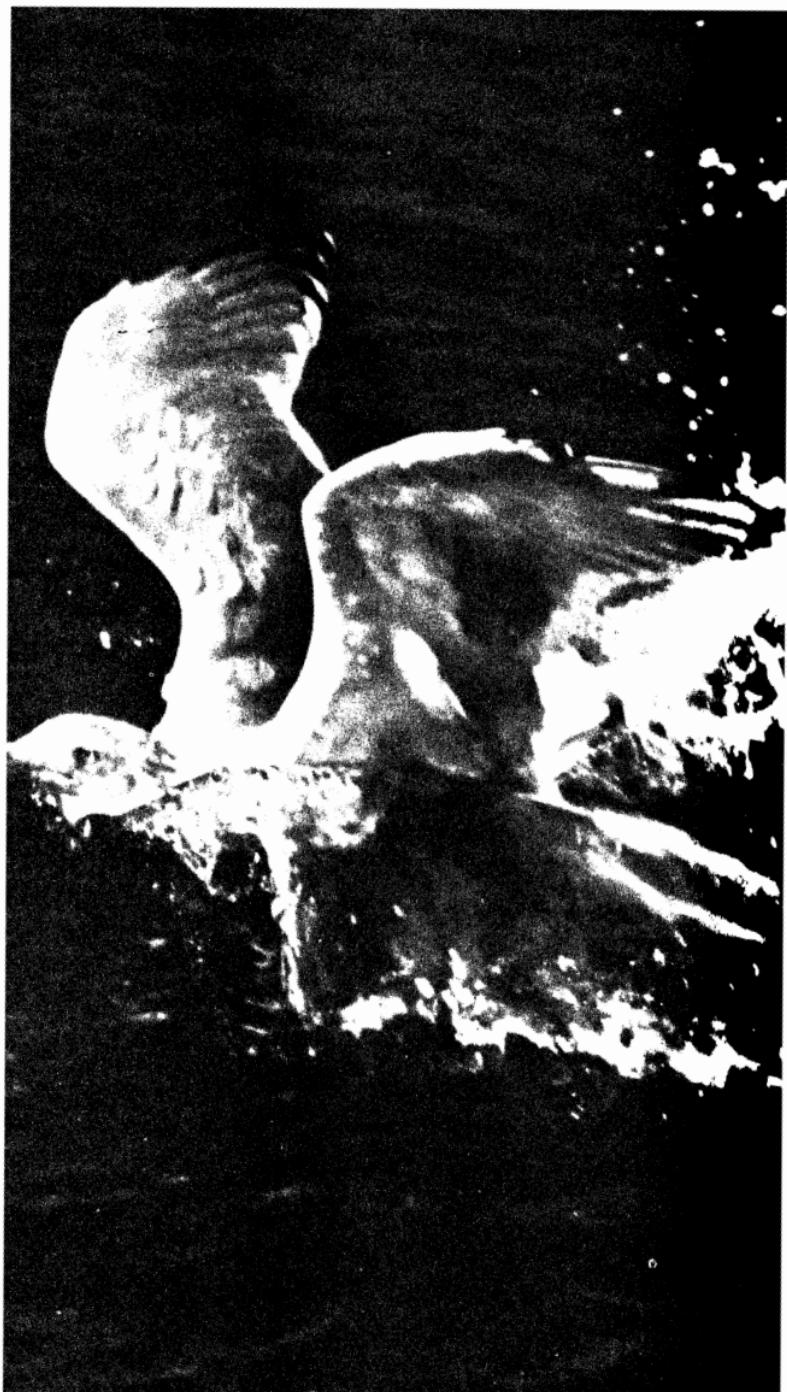
فکر کرد که همه اینها چه بی‌ارزشند، ماهی کُولی بی‌راکه چندان آسان به‌چنگ نیاورده بود، به‌خواست خود بهسوی مرغ دریایی پیر و گرسنه‌ای که در پی‌اش بود، رها کرد. می‌توانستم تمام این مدت را به‌یادگیری پرواز بگذرانم. چیزهای بسیاری برای آموختن هست! دیری نگذشت که جوناتان مرغ دریایی، دیگربار تنها بود. در دور دست دریا، گرسنه، شادمان، و سرگرم یادگیری.

مهم تیزپروازی بود، و با هفت‌های تمرین، او بسی بیشتر از تند پرواز ترین مرغان دریایی در این باره فراگرفت.

از بلندای هزار پایی محکم بال زد، و در شیزجه‌ای شیبدار و جانانه بهسوی موجها فرود آمد، و دریافت که چرا مرغان دریایی شیرجه‌هایی پرنیرو، شیبدار، و جانانه نمی‌رونند. تنها در شش ثانیه، با سرعت هفتاد میل در ساعت، سرعتی که در آن بال به‌برهم خوردن تعادل در

حرکت رویه بالا دچار می‌شود، پرواز می‌کرد.
بارها و بارها چنین روی داد. با اینکه او محتاط بود و با تمام
نیرویش کار می‌کرد، در سرعتی زیاد، تعادلش در هم ریخت.
صعود به بلندای هزار پایی. در آغاز همه نیرویش را بسیج کرد،
آنگاه خیز برداشت، بال زد، و راست شیرجه زد. سپس، هر زمان، بال
چیش در حرکتی رویه بالا بی حرکت می‌ماند، با دشواری به چپ
می‌چرخید، بال راستش را از حرکت بازمی‌داشت تا بهبود یابد، و چون
آذر، چرخان و با پشتک و وا رویی تنده سوی راست می‌پیچید.
در پروازش به سوی بالا نتوانست آنسان که می‌باید، احتیاط کند.
ده بار کوشید، و هر ده بار، هنگامی که سرعت خود را به هفتاد میل در
ساعت می‌رساند، به شکل توده پراشته‌ای در می‌آمد و بی‌آنکه بتواند
خود را مهار کند، در آب فرمی‌افتد.
سرانجام درحالی که از جای جای تنش آب می‌چکید، اندیشید
که تنها راه این است که بالهایش را آرام نگاهدارد.
دگرباره از بلندای دوهزار پایی آغاز کرد، هنگام که سرعتش
به پنجاه میل در ساعت رسید، شیرجه زد. نوکش راست رویه پایین بود،
و بالهایش گسترد و استوار بودند. برای انجام چنین کاری، به نیروی
بسیار نیاز داشت، اما سرانجام کوشش او کارگر افتاد. در ده ثانیه سرعتش
به نود میل در ساعت رسیده بود. جوناتان رکورد جهانی تازه‌ای در پرواز
مرغان دریایی از خود بر جا گذاarde بود!
اما پیروزی چندان نپایید. درست در همان دم که حرکت تازه‌اش
را آغاز کرد، و در همان دمی که زاویه بالهایش را تغییر داد، به همان
گرفتاری گریزناپذیر دچار آمد، و در سرعت نود میل در ساعت مثل
دینامیتی که به چاشنی آن ضربه زده باشند، ضربه خورد. جوناتان مرغ
دریایی، در آسمان تعادل از کف داد و روی پوسته آبی دریا که چون
آخر سخت بود، در هم شکست.

هنگامی که به خود آمد، تاریکی پایین آمده بود، و او در سیماپ رویه اقیانوس شناور بود. بالهایش انگار کنه میله هایی از سرب بودند، اما بزرگی شکست بر پشتیش از آنهم سنگین تر می نمود. و او که درمانه شده بود تنها آرزوی آن داشت که کاش آن سنگینی که جانش را در هم می فشد، چندان می بود که آرام به ژرفای می بردش و همه چیز را به آخر می رساند.

همچنان که در ژرافای کمی از آب فرو می رفت، ندایی تهی و غریب جانش را انباشت. راه به جایی نخواهم برد. من مرغی دریاییم. سرشتم در تنگنایم می گذارد. اگر قرار می بود که بیش از اینها درباره هر واژ بیاموزم، باید مغزم طرح هوشمندانه تری می داشت. اگر نیاز به تندپروازی می داشتم، باید بالهایم به کوتاهی بالهای باز بود و شکارگر موشها بودم، نه ماهیها. پدرم راست می گفت. باید دست از بلاهت بردارم. باید بهسوی خانه و نزد گله پرواز کنم و بهمین که هستم بسازم — مرغ دریایی بندی و بیچاره.

صدادورشده و جوناتان پذیرفت. خانه مرغ دریایی، شبها ساحل است... و از آن پس او سوگند یاد کرد که مرغی بهنجار باشد. با این کار، همه شادتر می شدند.

خسته، از آب تاریک بیرون زد و بهسوی خشکی به پرواز درآمد، خرسند از آنچه درباره پرواز نه چندان بلند که از رنج کارش می کاست آموخته بود.

اما نه، چنین اندیشید. راهی که پیمودم پایان گرفت، دیگر مرا با هر آنچه که آموختم کاری نیست. من نیز همانند دیگر مرغان دریایی هستم و مثل آنها پرواز خواهم کرد. پس با دشواری اوج گرفت و برای رسیدن به ساحل با نیروی بیشتری بال بر هم زد.

از اینکه بر آن شده بود تا مرغی چون دیگر مرغان گله باشد، احساس آسودگی می کرد. اینک دیگر هیچ قید و بندی در برابر نیرویی

که او را بهسوی آموختن کشانده بود، در میان نبود، دیگر نه نبردی و نه شکستی. و این آرامبخش بود، بازایستادن از اندیشیدن، پریدن از درون سیاهی بهسوی روشناییهای فراز ساحل. تنها همین.

تاریکی! صدای تهی هشدار دهنده‌ای برخاست. مرغان دریایی هرگز در تاریکی به پرواز درنمی‌آیند!

هوشیاری شنیدن در جوناتان نبود. اندیشید چه زیباست. ماه و خردک روشناییها بر آب سوسو می‌زدند، و روشنان فانوس دریایی را به دورها می‌رانندند، و همه چیز آرام و خموش...

فروд آی! مرغان دریایی هرگز در تاریکی به پرواز درنمی‌آیند. اگر قرار می‌بود در تاریکی بال بگستری، می‌باید چشمی مثل چشم بوف می‌داشتی و مغزی پیشرفته‌تر از آن تو بود! باید بالهایی به کوتاهی بالهای بازمی‌داشتی!

آنجا در شب، در بلندای صدپایی، جوناتان مرغ دریایی پلکهایش را برم زد. رنجش، رایش، رنگ باخت.

بالهای کوتاه. بالهایی به کوتاهی بالهای باز!

پاسخ اینست! چه ابله بوده‌ام! تمامی چیزی که به آن نیاز دارم بالی کوچک و نعیف است، تمامی چیزی که به آن نیاز دارم اینست که بیشترین بخش بالهایم را خم کنم و تنها بر روی نوک آنها به پرواز درآیم! بالهای کوتاه!

تا بلندای دوهزار پایی بر فراز دریای سیاه اوچ گرفت، و بی‌آنکه دمی بیابد تا به شکست و مرگ بیندیشد، بخش پیشین بالهایش را تنگ بهسوی تن خویش کشید. و تنها خنجرهای خمیده و باریک نوک بالهایش را رها کرد تا در باد بگسترند، و در شیرجهای راست فرود آمد.

باد در سرش عظیم می‌غیرید. هفتاد میل در ساعت، نود، صد و بیست و هنوز نیز تندتر. اینک فشار بر بالها در سرعت صد و چهل میل

در ساعت، به سختی فشار بر بالها در سرعت هفتاد نبود. فراز موجها هنوز نیز اوج می‌گرفت، و آکنون گلوله توپی خاکستری بود به زیر ما. چشمانش را رویارویی باد باریک می‌کرد و شادمان می‌شد. ساعتی صد و چهل میل! و مهارداشت! اگر من به جای بلندای دوهزار پایی، از بلندای پنج هزار پایی شیرجه بروم، شگفتا که چه سرعتی... سوگند لحظه پیش، از یاد رفته و تندباد بزرگ آن را رفته بود. با این حال از عهدشکنی خویش احساس گناه نمی‌کرد. پیمانهایی از این دست، تنها از آن مرغانی است که رفتار بهنچار را پذیرایند. آن کس که در یادگیری بلندترین ستیغها را فتح کرده است، نیازی به پیمانی اینچنین ندارد.

تا برآمدن خورشید، جو ناتان باز هم در کار یادگیری بود. از بلندای پنج هزار پایی، قایقهای ماهیگیری خالهایی بر گستره آبی آب بودند، گله چاشت ابر محو و تاری بود از ذرات غباری، و چرخ می‌زد. سرزنه و شادمان بود، آن سان که جانش اندکی می‌لرزید. از این که ترس را در خود سرکوب کرده بود، به خود می‌باليد. آنک به سادگی، شاهپرها یش را در آغوش کشید، نوک بالهای گوشه دار کوتاهش را گسترد، و راست به سوی دریا شیرجه زد. تا هنگامی که از بلندای چهار هزار پایی که به سرعت نهایی رسیده بود، گذر کرد، باد حصاری سخت و تپنده از صدا بود که در برابر آن، یارای تند پروازیش نبود. اینک راست فرود می‌آمد، با سرعت دویست و چهارده میل در ساعت. آگاه از اینکه اگر در آن سرعت بالهایش خم نشوند، به میلیونها ذره مرغ دریایی بدل خواهد شد؛ روبرو فرود نهاد. اما سرعت نیرو بود، و سرعت شادی بود، و سرعت زیبایی ناب بود.

در بلندای هزار پایی حرکت تازه اش را آغاز کرد، در آن دیوباد نوک بالهایش صدایی گنگ و آرام داشت، قایق و دسته مرغان دریایی چون تیرشها بی کج از مسیر او گذر داشتند.

نمی‌توانست بایستد؛ هنوز حتی نمی‌دانست در آن سرعت چگونه
بچرخد.

اگر حادثه‌ای رخ می‌داد، ناگهان مرگ درمی‌رسید.
از اینرو پلکهایش را برهم نهاد.

hadthe در آن بامداد چنین بود که درست پس از دمیدن خورشید،
جوناتان مرغ دریابی به ناگهان از میان گله چاشت بیرون زد، و با سرعت
دویست و دوازده میل در ساعت رها شد، با پلکهای بسته، در غرش
عظیم بادوپرها. این بار مرغ دریابی بخت به او لبخند زد، و کسی از
میان نرفت.

تا هنگامی که نوکش را به سوی آسمان نشانه رفته بود، هنوز
نیز با سرعت بسیار صدوشصت میل در ساعت می‌پرید. هنگامی که
سرعتش را تا بیست کاهش داده و بالهایش را سرانجام دوباره گسترد
بود، قایق، چهارهزار پا پائین تر در زیر بالهایش، چون خُرده نانی بر دریا
می‌نمود.

تنها به پیروزی می‌اندیشید. سرعت آخرین! مرغی دریابی با
سرعت دویست و چهارده میل در ساعت! سد شکسته بود، تنها لحظه
بزرگ و بی‌همتا در تاریخ گله، و در آن دم عصری نو بر جوناتان چشم
گشود. پرواز به سوی گستره تنها تمرینش، و خم کردن بالهایش برای
شیرجه از بلندای هشت هزار پایی، ناگهان به راز چرخ زدن دست یافت.
دربافت که تنها اگر یک پرازنوک بالش اندکی تکان بخورد،
در سرعتی بسیار، انحنای نرم و چرخان خواهد داشت. باری، پیش از
اینکه این نکته را بیاموزد، دربافت که اگر در آن سرعت بیش از یکی از
پرهاش را به حرکت درآورد، چون گلوه تفنگی به چرخش درخواهد
آمد... و جوناتان نخستین مرغ دریابی جهان بود که به چنین شگردهایی
در پرواز دست یازیده بود.

آن روز زمان را به گفتگو با دیگر مرغان دریابی تبا نکرد، بل که

تا پس از فرونشستن خورشید پرواز کرد. دایره وارچرخیدن، چرخش آرام، اوج چرخیدن، گردش واژگون، با فشار سر در هوا پیش رفت، و به سرعت به گردش درآمدن را کشف کرد.

هنگامی که جوناتان مرغ دریایی به میان گله در ساحل آمد، شب تمام بود. بسیار خسته و منگ بود. با این حال برای نشستن با سرخوشی چرخی زد، چرخی ناگهانی، درست پیش از اینکه زمین را لنس کند. اندیشید، اگر آنها بشنوند که سد را شکسته‌ام، شادی پرشوری درمی‌گیرد. اکنون زندگی چه پرمتعانتر شده است! اینک به جای ضربه‌های سخت و هس و پیش و یکنواخت به قایقهای ماهیگیری، دلیلی برای زندگی داریم! می‌توانیم خود را از بند نادانی برهانیم، می‌توانیم از خود جاندارانی سرفراز و هوشمند و ماهر بسازیم. می‌توانیم آزاد باشیم! می‌توانیم به پرواز درآمدن را بیاموزیم!

سالهای نوید بخش آینده نجواگر و درخشان می‌نمودند.

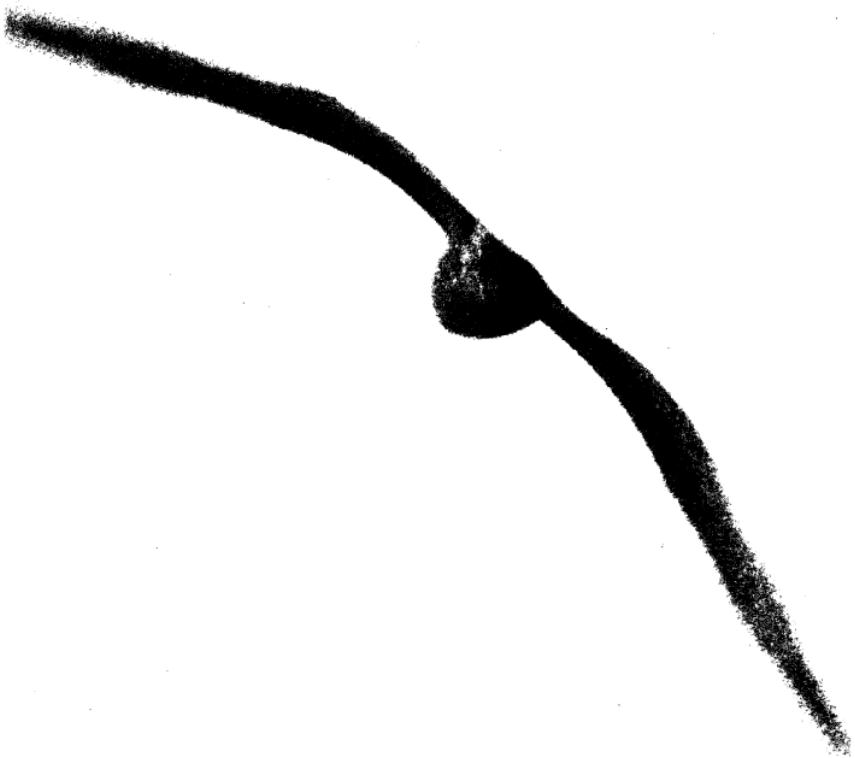
هنگامی که جوناتان بر زمین نشست، شورا بود و مرغان دریایی گرد هم آمده بودند. گویا زمان درازی از گرد همایی‌شان می‌گذشت. براستی که آنان چشم براه بودند.

«جوناتان مرغ دریایی! در میان بایست!» حرفهای بزرگ گله طنینی خشک و رسمی داشت. ایستادن در میان، دو معنا پیش نداشت، ننگ یا افتخاری بزرگ. با افتخار ایستادن در میان، شیوه‌ای بود که با آن شایسته ترین رهبران مرغان دریایی به دیگران شناسانده می‌شدند. اندیشید، البته، که گله چاشت امروز صبح، سد شکستن مرا دیده است! اما من خواستار افتخار نیستم. آرزوی رهبرشدن در سر نمی‌پرورم. تنها می‌خواهم در چیزی که یافته‌ام با دیگران انبازشوم، و افقهای دوردست را که پیش روی همه‌مان است، بنمایانم. گامی پیش رفت.

بزرگ گله گفت، «جوناتان مرغ دریایی، در برابر دیدگان دیگر

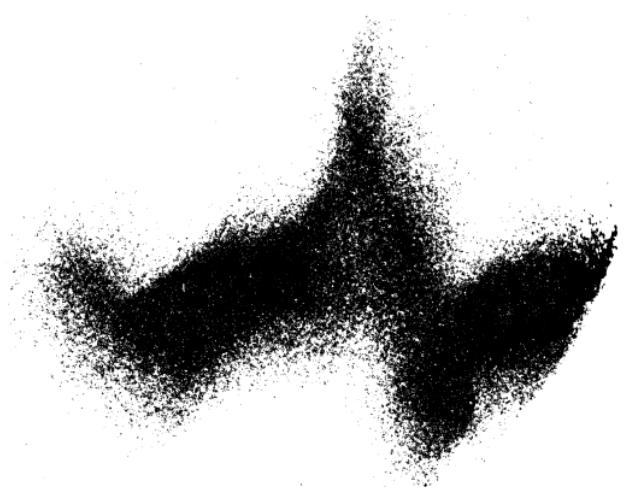

مرغان دریایی، برای پذیرفتن ننگی بزرگ در میان باشد!»
گویی که با لب قایقی، سخت برخورد کرده باشد. ضعف زانوانش را تراشید، پف پرهایش خواهد، غرشی در گوشها یش پیچید. در میان ایستادن برای ننگ؟ ممکن نیست! سدشکنی! آنان نمی‌توانند دریابند!
در اشتباہند، در اشتباہند!

«... برای بی‌پرواپیش در گریز از مسؤولیت،» صدایی پرهیبت و آهنگین ادامه داد، «و سریعچی از سنت و آنچه در خور شان خانواده مرغان دریایی است...»

ایستادن در میان برای پذیرفتن ننگ به این معنا بود که از اجتماع مرغان دریایی، به «صخره‌های دور» رانده می‌شود و می‌باید یکه و تنها در آنجا بسر برد.

«... یک روز، جوناتان مرغ دریایی، خواهی آموخت که گریز از مسؤولیت و در کنکردن آن سودی ندارد! زندگی هنوز ناشناخته است و شناختنش نیز ممکن نیست، جز اینکه ما به جهان چشم گشوده‌ایم که بخوریم، که تا آنجایی که می‌توانیم و امکان آن هست زنده بمانیم.»
یک مرغ دریایی دربرابر شورای گله هیچگاه پاسخی بر زبان نمی‌راند، اما این جوناتان بود که سخن سرداد: «در کنکردن مسؤولیت؟ برادرانم!» فریاد برآورد، «چه کسی بیشتر از مرغی مسؤول است که معنا و هدفی والاتر برای زندگانی می‌باید و در پی آن می‌رود؟ هزاران سال است که ما در پی یافتن ماهی هستیم، اما اکنون دلیلی برای زیستن داریم— یادگیری، کشف کردن، آزاد بودن! به من فرصتی بدید، بگذارید تا آنچه را که یافته‌ام به شما بنمایانم...»
گویی گله از سنگ بود.

مرغان با یکدیگر به نجوا درافتادند، «برادری در هم شکسته است،» و همگی با هم، موقرانه گوشها یشان را گرفتند و به او پشت کردند.

جوناتان مرغ دریایی، روزهای دیگر را تنها سرکرد، اما به آن سوی صخره‌های دور نیز پر کشید. غم او تنها بی نبود، بل این بود که دیگر مرغان از باورداشتن شکوه پروازی که به انتظارشان بود، سر بازمی زدند؛ از چشم گشودن و دیدن سر بازمی زدند.

هر روز بیشتر فرامی گرفت. آموخت که شیرجه‌ای تیز و پرشتاب سبب می شود که ماهیان کمیاب و زیبایی بیابد که، در ده پایی رویه اقیانوس دسته دسته شنا می کردند؛ او دیگر برای زنده ماندن نیازی به قایقهای ماهیگیری و تکه‌های نان بیات نداشت. آموخت که چگونه در هوا بخوابد، در باد شبانه‌ای که دور از کرانه دریا می وزید پرواز کند؛ و از هنگام برخاستن خورشید تا زمان فروتنشتن آن، صدمیل را ببینیم. با همان مهار درونی، از میان میه غلیظ دریایی به پرواز درمی آمد و تا آسمانهای رoshn و تابان اوچ می گرفت... در همین هنگام دیگر مرغان دریایی بر زمین ایستاده بودند و هیچ چیز جز مه تنک و باران را نمی شناختند. آموخت که بر فرابادهای دور از دریا سوار شود، و در آن دورها با حشره‌های خوشمزه خود را سیر کند.

آنچه را که روزی امید داشته بود گله بداند، اینک تنها خود می دانست؛ او پرواز کردن را فرا گرفته بود، و از بهای گرانی هم که برداخته بود، با کش نبود. جوناتان مرغ دریایی، دریافت که سبب کوتاهی عمر مرغان دریایی بی‌حصولگی و ترس و خشم است، و او با هیرون راندن این پندارها از خاطرش، زندگانی دراز و خوشی داشت.

آنگاه در شامگاه آمدند و جوناتان را یافتد که یکه و تنها و آسوده در آسمان محبوبش سبک می‌پرید. دو مرغ دریابی که کنار بالهای جوناتان پدیدار شدند، چون پرتو ستارگان بی‌خش بودند، و درخشش‌شان در هوای شبانه نرم و ذلنواز بود. اما زیباتر از هرچیز مهارتی بود که در پرواز داشتند، نوک بالهایشان در فاصله‌ای اندک، دقیق، و یکنواخت از بالهای او در حرکت بود.

بی‌هیچ سخنی، آنان را در بوته آزمون گذارد، آزمونی که تاکنون هیچ مرغ دریابی از آن پیروز بیرون نیامده بود. بالهایش را به‌گردش درآورد، سرعت خود را به‌یک میل در ساعت، کمی بیش از سکون، کاهش داد. دو پرنده تابان هعبال او نیز سرعت‌شان را کاستند و به‌نرمی حالت تازه را پذیرا شدند، آنان آرام به‌پرواز درآمدن را می‌دانستند.

جوناتان بالهایش را خم کرد، چرخی زد، و در شیرجه‌ای با سرعت صدوند میل در ساعت رها شد. آنان نیز چون او کردند، و هماهنگ به‌پایین روان شدند.

سرانجام جوناتان آن سرعت را به‌چرخشی راست و آهسته و درازمدت بدل کرد. آنان نیز چون او چرخ زدند، خندان.

او به سطح پرواز همیشگی بازگشت و زمانی چند، پیش از آن که سخنی گوید، خاموش ماند. گفت، «بسیار خوب، کیستید؟»
«ما از گله تو هستیم جوناتان، ما برادران تو هستیم.» سخن‌شان استوار و آرام بود. «آمده‌ایم تا تورا بالاتر ببریم، تورا به‌خانه بازگردانیم.»

«خانه‌ایم نیست. گله‌ایم نیست. طرد شده‌ام. و اینک ما فراز ستیغ کوهباد بزرگ می‌پریم. می‌توانم اندام پیرم را تنها چندصد پا فراتر بکشم، و نه بیش.»

اما تو می‌توانی جوناتان. زیرا که تو آموخته‌ای. درسی پایان گرفته، و اکنون هنگام آن رسیده است که درسی دیگر آغاز شود.»

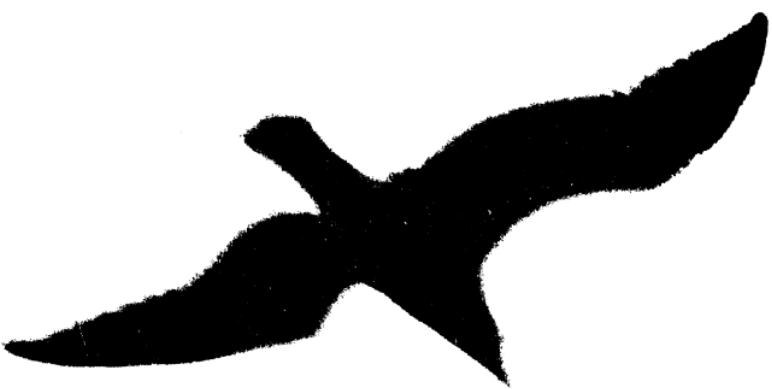

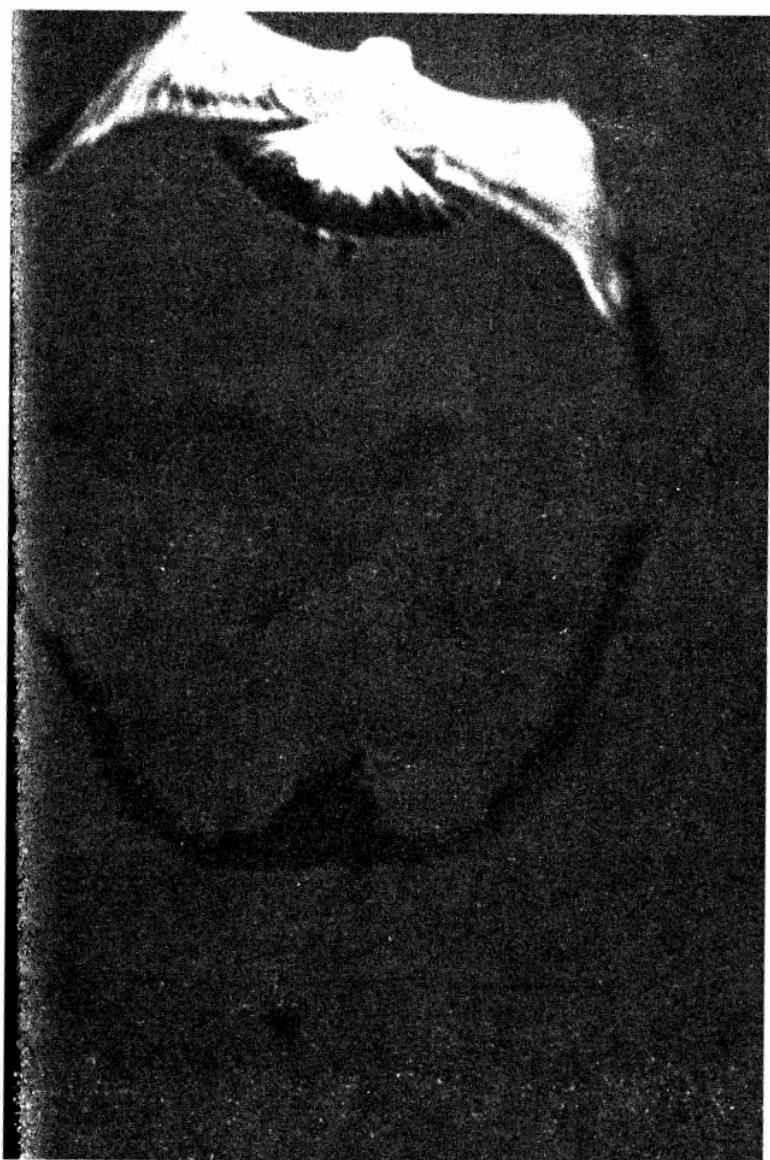

از آنجا که آموختن بر سراسر زندگی او پرتو افکنده بود، اکنون
بیز با شنیدن این سخن، درخششی در جان جواناتان دمید. آنان راست
می‌گفتند. او می‌توانست بالاتر بپردازد، و اکنون هنگام به خانه رفتن بود.
آخرین نگاه کشدارش را بر آسمان دوخت؛ به گستره سیما ب
پرشکوهی که بسیار چیزها در آن فراگرفته بود.

سرانجام گفت، «من آماده‌ام.

و جواناتان مرغ دریایی، خیز برداشت تا به همراه دومرغ
ستاره‌وش، در آسمان سیاه سیاه ناپیدا شود.

بخش دوم

پس بهشت اینست،

با خود اندیشید، و ناچار بود به خود لبخندی بزند. سزاوار نبود که بخواهد از چندوچون بهشت، که تازه می‌رفت به آن پاگذارد، آگاه شود.

اینک که تنگاتنگ با دومرغ دریایی درخشان از زمین تا فراز ابرها آمده بود، دید که بدن خودش نیز چون بدن آنها روشن می‌شود. براستی که او همان جوانان، مرغ دریایی جوان بود که همیشه در پس چشمها طلا ییش زیسته بود. اما شکل بیرونیش دگرگون شده بود.

جسمش همچون مرغهای دریایی دیگر بود، اما بسیار بهتر از جسم پیشینش پرواز می‌کرد. اندیشید پس خواهم توانست با تلاشی کمتر از پیش، سرعتی دوبرابر بدست آورم؛ دوبرابر سرعت بهترین روزهایی که در زمین به تمرین سرگرم بودم.

اینک پرها یش روشن و سپید می‌درخشیدند، و بالهایش هموار بودند و بی‌خدشه، چونان ورقه‌هایی از نقره جلاخورده. با شادی، آغاز به آشنا یی با بالهای تازه کرد، آغاز به دمیدن نیرو به بالهای تازه‌اش. در سرعت دویست و پنجاه میل در ساعت، احساس کرد که به بیشترین سرعت پروازش نزدیک شده است. در سرعت دویست و هفتاد-

و سه، اندیشید تا آنجا که در توان داشته، تند می‌پرد، و کمی نومید بود. برای جسم تازه نیز مرزی وجود داشت، و هرچند که بسیار تندتر از پیش می‌پرید، هنوز مرزی در پیش بود که گذشتن از آن به تلاش بسیاری نیاز داشت. اندیشید، اما در بهشت مرزی نباید باشد.

ابرها از هم گستنند، همراهانش بانگ برآوردن، «به این سرزمین خوش آمدی، جوناتان» و در حیره‌ها ناپیدا شدند.

او فراز دریابی، بهسوی کناره ساحلی کنگره‌داری در پرواز بود. چندتایی مرغ دریابی بر روی صخره‌ها گرم تمرين کشش بهسوی بالا بودند. در دوردست شمال، در افق، چندتایی دیگر در پرواز بودند. چشم اندازهای تازه، اندیشه‌های نو، پرسشهای تازه. چرا اینجا مرغان دریابی چنین اندکند؟ بهشت باید پر از مرغان دریابی شود! و چرا من به یکباره چنین خسته‌ام؟ چنین گمان می‌رفت که مرغان در بهشت هرگز خسته نمی‌شوند، یا بخواب فرونمی‌روند.

این حرف را کجا شنیده بود؟ یادهای زندگیش بر روی زمین ازاو دور می‌شدند. البته، در زمین بسیار آموخته بود، اما اینک چگونگی آن زندگی چندان روشن نبود چیزهایی چون ستیز برسر طعمه و طرد شدن. در کناره ساحل دوازده مرغ دریابی به دیدارش آمدند، هیچیک حرفي بر زبان نراند. احساس کرد که دیگران پذیرایش شده‌اند و می‌توانند آنجا را خانه خود بدانند. برای او روز بزرگی بود، روزی که دمیدن خورشیدش را دیگر به یاد نمی‌آورد.

برای فرود آمدن در ساحل چرخی زد، بالهایش را بر هم کوفت تا اندکی در هوا بیحرکت بماند، آنگاه سبک بر ماسه‌ها فرود آمد. دیگر مرغان نیز بر ماسه‌ها فرود آمدند، اما هیچیک از آنان بالی بر هم نزد. دگرباره در باد بچرخش درآمدند، بالهای روشن‌شان را گستردند، سپس قوس پرهاشان را دیگرگون ساختند تا هم در آن زمان که پاهایشان به زمین رسید، ایستادند. خود ایستاندنی زیبا بود، اما اینک جوناتان

خسته‌تر از آن بود که این کار را بیازماید. ایستاده بر ساحل، هنوز بی‌آنکه گفتگویی آغاز شود، بخواب فرورفت.

و دیگر روزها، جوناتان دریافت که در این مکان نیز از پرواز به همان اندازه می‌تواند بیاموزد که در زندگانی گذشته‌اش. اما به‌گونه‌ای دیگر. در اینجا مرغان همانند او می‌اندیشیدند. برای هر یک از آنان، مهمترین چیز در زندگانی رسیدن و دست یافتن به کمال بود، و آنچه که در این کمال یافتن بیش از هر چیز به آن عشق می‌ورزیدند، پرواز بود. آنان، همه، پرنده‌گانی شکوهمند بودند، و هر روز ساعتها و ساعتها سرگرم تمرین پرواز می‌شدند و هوانوردیهای پیشرفته را می‌آزمودند.

زمان درازی جوناتان جهانی را که از آن آمده بود، از یاد برد؛ جایی که گله با چشم‌های بسته به روی شادی پرواز می‌زیست، و از بالهایش تنها برای بچنگ آوردن خوراک وستیز بر سر آن بهره می‌جست. همه اینها را جسته و گریخته، آنهم فقط دردمی، بیاد می‌آورد.

یک روز صبح که نزد آموزگارش سرگرم یادگیری بود، هنگامی که پس از تمرین چرخش‌های ناگهانی با بالهای خمیده دمی در ساحل آسوده بودند، به یاد گذشته افتاد.

خاموش پرسید، «دیگران کجا بیند سالیون؟»، اینک با پیوند معنوی ساده‌ای که این مرغان به‌جای هیاهو از آن سود می‌جستند، به آسودگی پرسید، «چرا از ما شمار بیشتری اینجا نیستند؟ چرا، جایی که من از آنجا آمده‌ام...»

«... هزاران و هزاران مرغ دریابی آنجا بودند، می‌دانم.» سالیون سری تکان داد، «تنها پاسخی که می‌توانم بگویم این است جوناتان که تو در میان هزاران پرنده یگانه‌ای. بیشترمان، بسیار آهسته آمدیم. ما از جهانی به‌جهان دیگر پرواز کردیم که بسیار همسان یکدیگر بودند، فراموش کردیم که از کجا آمده بودیم و توجهی نداشتیم که به کجا می‌خواهیم برویم، برای لحظه‌ها زندگی می‌کردیم. آیا هیچ اندیشه

کرده‌ای پیش از آنکه بپرسیم در زندگی چیزی ارزشمندتر از خوردن، ستیزه کردن، و یا قدرتمندی درگله وجود دارد، ما می‌باید چندگونه زندگی را گذرانده باشیم؟ هزار زندگی، جون، ده هزار! و آنگاه صد زندگی دیگر، تا اینکه اندک‌ک‌اندک آموختیم که چیزی چون کمال یافتن وجود دارد، و صد زندگی دیگر تا اینکه این اندیشه در ما شکفت که آهنگ ما از زندگی کمال یافتن و آن را بر همه چیز برتردانسته است. اینک نیز قانون ما همانست، البته: ما جهان آینده‌مان را به باری آموخته‌های جهانی که در آئیم، برمی‌گزینیم. نیاموختن همان و جهان آینده را چون همین جهان دیدن همان؛ همان گرفتاریها و دشواریها بی که باید بر آنها چیزه شد.»

بالهایش را گسترد و چرخی زد تا رویارویی باد قرار گیرد. آنگاه گفت، «اما تو، جون، به یکباره آن اندازه آموختی، که برای رسیدن به این جهان، نیازی به پشت سر گذاشتن هزار زندگی نداشتی.»

سپس دیگر باره آنان تن به هوا دادند و به تمرین درآمدند. دایره‌وار چرخیدن، آنهم از بالا به پایین سخت بود، زیرا جوناتان آنگاه که در میانه این چرخش حالتی وارونه داشت و سینه‌اش روبره آسمان بود، ناچار بود وارونه بیندیشد؛ انجنای بالش را واژگون کند و آن را درست هماهنگ با بال آموزگارش واژگون گرداند.

سالیون گفت، «بیا دوباره آن را بیازماییم»، بارها و بارها: «بیا دوباره بیازماییم.» آنگاه، سرانجام، «خوب است.» و تمرین چرخش‌های دایره‌وار نهایی را آغاز کردند.

عصر روزی، مرغانی که شب پرواز نبودند، بر ماسه‌ها اندیشنا ک کنار یکدیگر ایستادند. جوناتان همهٔ جرأتش را بکار گرفت و به سوی پیترین مرغ دریابی که گفته می‌شد بزوادی به آنسوی این جهان خواهد رفت، گام برداشت.

با کمی اضطراب گفت، «چیانگ...»

مرغ دریابی پیر، به مهربانی نگاهش کرد، «بله، پسرم؟» گذر عمر، مرغ دریابی را فرتوت و پیر نکرده بود بلکه به او نیرو داده بود؛ از دیگر مرغان گله تیزپرواژتر بود، و شگردهایی آموخته بود که دیگران تنها اندک اندک از آن آگاه می‌شدند.

«چیانگ، این جهان که بهشت نیست، مگرنه؟»

پیر در روشنای ماه خندید. گفت، «جوناتان مرغ دریابی، تو باز هم خواهی آموخت.»

«خوب، از این پس چه خواهد شد؟ به کجا خواهیم رفت؟ آیا بهشت جای دیگری نیست؟»

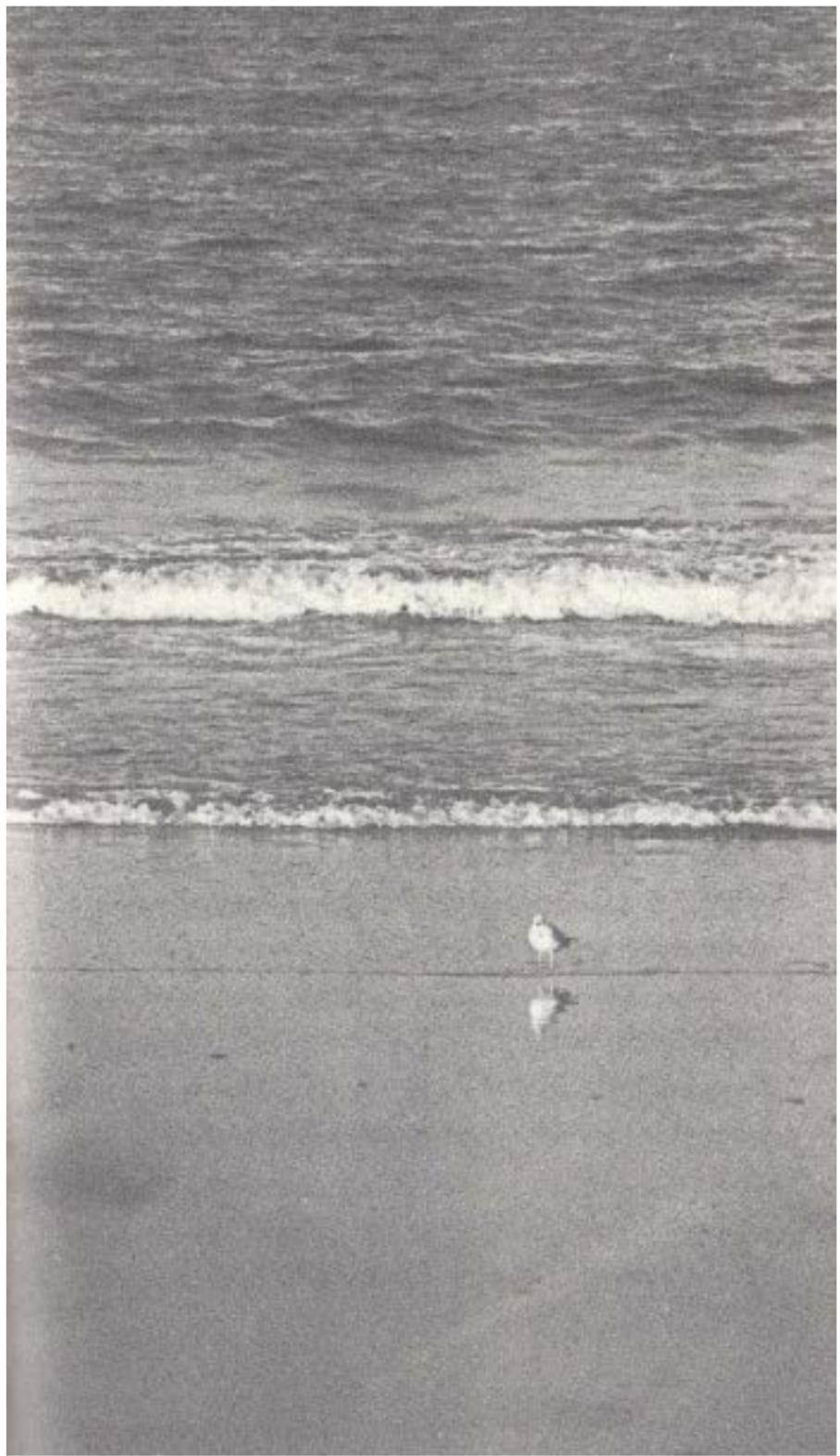
«نه، جوناتان، چنین جایی وجود ندارد. بهشت در زمان و مکان نیست. بهشت کمال یافتن است.» لحظه‌ای خاموش ماند. «تو بسیار تندپرواژی، چنین نیست؟»

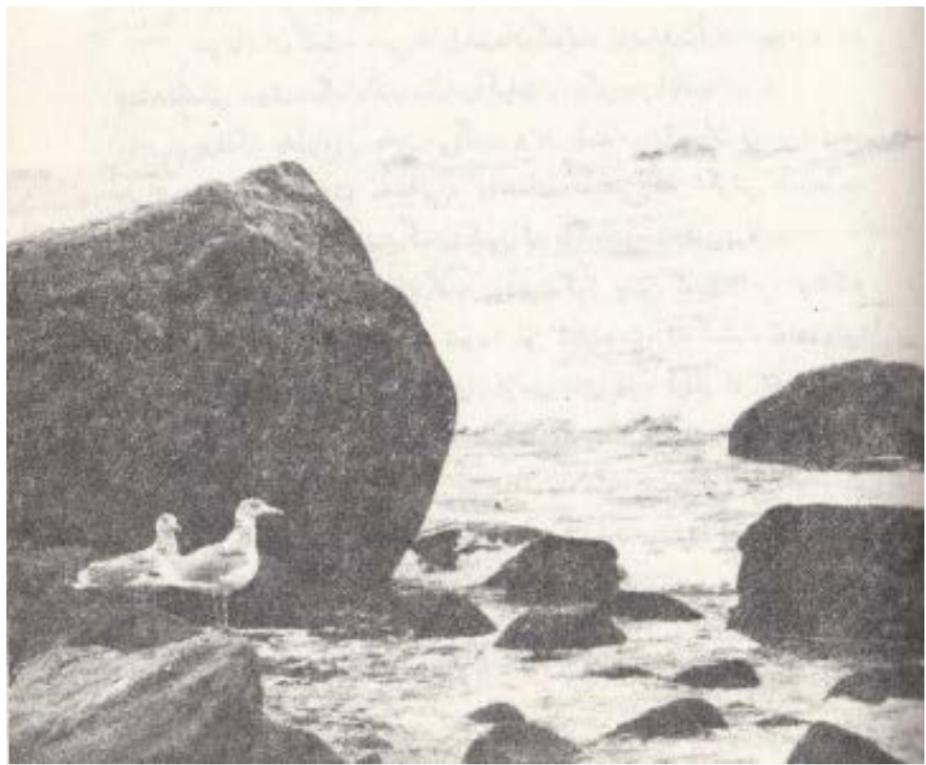
جوناتان دستپاچه گفت، «من... من سرعت را دوست دارم،» و از این که پیر این را دریافت‌هه بود، به خود بالید.

«در دمی که سرعت خود را به کمال برسانی، بهشت را در کنار خویش خواهی یافت، جوناتان. و این پرواز، پروازی با سرعت هزار میل در ساعت، یا یک میلیون، یا پرواز با سرعت نور نیست. زیرا که هر عددی حدی را می‌نمایاند، حال آن که کمال را مرزی نیست. نهایت سرعت، پسرم، آنجاست.»

چیانگ ناگهان ناپدید شد و سپس در فاصله پنجاه پایی، کنار آب رخ نمود، همه در پلک برهم زدنی. آنگاه دوباره ناپدید شد و پس از زمانی برابر یک هزارم ثانیه، شانه بهشانه جوناتان ایستاد و گفت، «این هم کار جالبی است.»

جوناتان، مبهوت، از یاد برد که درباره بهشت چیزی بپرسد. «چگونه این کار را انجام می‌دهی؟ چه احساسی به تو دست می‌دهد؟

چه اندازه دور می توانی بروی؟

پیر گفت، «تومی توانی به هر مکان و هر زمان، هرگاه که آرزو کنی بروی، من به هرجا و هر زمانی که می توانم به آن اندیشه کنم رفته ام.» به دریا نگاه کرد، «شگفتان، آنان که از ترس دشواری سفر، کمال یافتن را خوار می شمارند، به هیچ جا نمی رستند. اما آنانی که دشواری سفر را به امید کمال یافتن نادیده می انگارند، در دمی به همه جا می رستند. جوناتان، در یاد داشته باش که بهشت مکانی یا زمانی نیست زیرا که زمان و مکان بسیار بی معنی اند. بهشت...».

«آیا می توانی به من نیز بیاموزی که چون تو به پرواز درآیم؟»

جوناتان مرغ دریابی، از شوق پیروزی بر ناشناخته ای دیگر می لرزید.

«البته، اگر از ته دل بخواهی که بیاموزی.»

«از ته دل می خواهم. از چه زمانی می توانیم آغاز کنیم؟»

«هم اکنون می توانیم آغاز کنیم، اگر دوست داشته باشی.»

جوناتان گفت، «می خواهم آن گونه پریدن را بیاموزم.» در

چشمها یش نوری شگفت درخشیدن گرفت. «بگوچه باید بکنم.»

چیانگ به آرامی سخن می گفت و با دقت مرغ جوان را می پایید.

«برای به پرواز درآمدن به جایی، به همان سرعتی که فکرش از سرت

می گذرد؛ نخست باید چنین گمان کنی که به آنجا رسیده ای...»

همان گونه که چیانگ گفته بود، شگرد چنین کاری این بود که

جوناتان از بند تن خود رها شود؛ تن محدودی که گستره بالهایش

نود و سه سانتیمتر بود و هنگام پرواز از مرزهای دریا فراتر نمی رفت. این

شگرد، آگاه شدن از این بود که طبیعت راستینش، چون عدد نانوشتند

ای، هر دم، در هر مکان و زمانی می توانست جلوه کند.

این آگاهی بر جوناتان تأثیری ژرف گذارد. روزها پس روزها، از

سپیده سحر تا پاسی از نیمه شب سر در پسی این تمرین داشت. اما

کوششها یش بی شعر بود.

چیانگ بارها و بارها گفت، «ایمان را از یاد ببر! برای آن که به پرواز درآمی، نیازی به ایمان نداشتی، بلکه نیاز به درک پرواز داشتی. این هم درست مثل آن است. باز هم کوشش کن...» سرانجام، جوناتان روزی ایستاده در ساحل، با چشمانی بسته، درحالی که افکارش را متمرکز کرده بود، ناگهان به گنه سخنان چیانگ پی برد. «پس حقیقت این است! من مرغ دریایی کامل و آزادی هستم!» و شادی شکوهمندی سراپا یش را فراگرفت.

چیانگ گفت، «خوبست!» و صدایش آهنگی پیروزمندانه داشت. جوناتان چشم گشود. او و پیر، تنها، در ساحلی دیگرگونه ایستاده بودند. درختان سر بر آب خمیده داشتند، دو خورشید آرد، فراز سرshan گرد طلا می‌پاشید.

چیانگ گفت، «سرانجام به حقیقت راستین دست یافتنی، اما برای مهار داشتن بر خویش، باید هنوز کمی کار کنی...» جوناتان گیج بود. «ما کجا هستیم؟» پیر بی آن که سرزمین تازه بر او تأثیری گذارد بشد، پاسخ داد، «ما در سیارة دیگری هستیم، سیاره‌ای با آسمانی سبز و خورشیدی دوگانه.»

جوناتان فریاد شادی سرداد، این نخستین صدایی بود که از هنگام ترک گفتن زمین تاکنون، از گلویش بیرون می‌آمد. «پیروز شدم!»

چیانگ گفت، «خوب، البته که پیروز شدی، جون، آنگاه که بدانی چه می‌کنی، همواره پیروزی در راه است. اینک درباره مهار داشتن...»

هنگامی که بازگشتند، تاریکی پایین افتاده بود. دیگر مرغان دریایی با چشمهای طلایی و نگاهی احترام آمیز به جوناتان نگاه می‌کردند، زیرا شاهد ناپدید شدن او از جایی که دیر زمانی در آن ریشه داشت، بودند.

برای پاسخ گفتن به تبریک آنها کمتر از دقیقه‌ای ایستاد، «من تازه به‌اینجا آمده‌ام! آغازگری نوپا هستم! و این منم که باید از شما یان بیاموزم!»

سالیون که نزدیک ایستاده بود، گفت، «شگفتان، جون، تو از هر مرغ دریابی دیگر که من در مدت ده‌هزار سال دیده‌ام، برای آموختن ترس کمتری به‌خود راه می‌دهی.» سکوت درگله افتاد، و جوناتان از حجب بیقرار بود.

چیانگ گفت، «اگر بخواهی می‌توانیم کار بر روی زمان را آغاز کنیم، تا تو بتوانی در گذشته و آینده به پرواز درآیی— و آنگاه آماده خواهی بود تا دشوارترین، نیرومندترین، و سرگرم‌کننده‌ترین کار را آغاز کنی. آماده خواهی بود تا به‌سوی او جها به پرواز درآیی و معنای عشق و مهربانی را دریابی.»

یک‌ماه سپری شد، یا مدت زمانی که گویی یک‌ماه می‌شد، و جوناتان بسیارها آموخت. او همواره از تمرینی پیش پا افتاده، به سرعت، چیزهای بسیارتری آموخته بود، و اینک، این شاگرد ویژه «پیر» همچون ماشین پرداری در پی اندیشه‌های نوبود.

اما سرانجام روزی چیانگ ناپدید شد. او به آرامی با همه آنها گفتگو کرده بود، پندشان داده بود که هرگز دمی از یادگیری و تمرینهای سخت و کوشش برای درک بیشتر اصل نادیدنی کمال، در سراسر زندگانیشان باز نایستند. آنگاه، درحالی که حرف می‌زد، پرهایش روشن و روشنتر شد و سرانجام چنان تابناک شد که هیچ مرغی را یارای نگاه کردن به‌اونبود.

او گفت، «جوناتان، همیشه دوست بدار.» و این آخرین واژه‌هایی بودند که بر زبان آورد.

هنگامی که توانستند دوباره ببینند، چیانگ رفته بود.

همچنانف که روزها پس روزها می آمدند، جوناتان دریافت که گهگاه به زمینی که از آن آمده بود، می اندیشد. اگر او آنجا تنها یکدهم، یا تنها یکصدم از چیزی را که اینجا می دانست، دانسته بود، زندگانی معنایی ژرفتر می داشت! بر ماسه ایستاده و در شگفت بود که آیا در آنجا مرغی بود که برای رهایی از قید و بندها کوششی کرده باشد، و معنای پرواز را ژرفتر از سفر برای بچنگ آوردن خرده‌ای نان از قایقی پارویی، دانسته باشد. شاید حتی کسی بوده باشد که بهسبب بازگفتن حقیقت در رویارویی گله، رانده شده باشد. جوناتان هرچه بیشتر درسهای مهربانی را تمرین می کرد، و هرچه بیشتر برای دانستن درونیایه عشق می کوشید، شور بازگشت به زمین در او بیشتر زبانه می کشید، زیرا برغم گذشته پراز تنها ییش، جوناتان مرغ دریابی برای آموزگارشدن به جهان آمده بود، و راه شکوفاندن عشق این بود که حقیقتی را که خود دیده بود، به مرغی که تنها فرصتی برای دیدن حقیقت می خواست، بینمایاند.

سالیون، که اینک در پرواز اندیشه-سرعت کارآمد بود و دیگران را در یادگیری یاری می داد، در تردید بود.

«جون، تو یکبار رانده شده‌ای. اینک چگونه باورداری که یکی از مرغان زمینی سخن تو را پذیرا باشد؟ تو ضربالمثل را می دانی، و این حقیقت دارد: مرغی دورتر را می بیند که بلندتر پریده باشد. مرغان سرزمین تو بزمین ایستاده‌اند، آوا سرداده‌اند و با یکدیگر می ستیزند. آنها هزارمیل از بهشت دوراند و تو می گویی که می خواهی بهشت را از جایی که ایستاده‌اند، به آنها بنمایی! جون، آنها نمی توانند حتی نوک بالشان را ببینند! اینجا بمان. مرغهای تازهوارد را یاری ده، آنها بی را که توانایی در ک سخنانت را دارند.» لحظه‌ای آرام ماند، و سپس گفت، «اگر چیانگ به جهانهای دیرین خود بازگشته بود، چه می شد؟ تو امروز کجا بودی؟»

آخرین نکته گفته شده بود، سالیون راست می‌گفت. مرغی دورتر را می‌بیند که بلندتر پریله باشد.

جوناتان ماندگار شد و با پرنده‌گان تازه‌ای که از راه می‌رسیدند کار می‌کرد، پرنده‌گانی که همه در یادگیری درسهاشان سریع و زیرک بودند. اما احساس دیرین بازگشت، و او اندیشید که یک یا دو مرغی بر روی زمین می‌توان یافت‌گه توانایی یادگیری را داشته باشد. اگر چیانگ روز طردشدنش به سراغش آمده بود، اکنون چه بسا که بیشتر می‌دانست!

سرانجام گفت، «سالی، باید بازگردم، شاگردان تو خوب کار می‌کنند. آنها می‌توانند تو را در براه‌انداختن نوپایان دیگر یاری دهند.»

سالیون آه‌کشید، اما جدل نکرد. تنها سخنی که از او شنیده شد، این بود، «فکرمی کنم برایت دلتنگ بشوم.»

جوناتان پا سرزنش گفت، «سالی، شرم‌آور است! احمق نباش! کوشش هر روز ما برای چیست؟ اگر دوستی میان ما به چیزهایی چونان مکان و زمان بستگی دارد، پس هنگامی که سرانجام بر مکان و زمان چیزه می‌شویم، برادری ما از میان می‌رود! اما پیروزی بر مکان، یعنی که ما اینجا را رها کنیم. و پیروزی بر زمان، رها کردن اکنون است. و در میان اینجا و اکنون، آیا گمان نمی‌کنی که شاید گهگاه یکدیگر را ببینیم؟

سالیون مرغ دریابی، بی‌آن که بخواهد خنده دید. با مهربانی گفت، «تو پرنده دیوانه، اگر روی زمین کسی بتواند به کسی نشان بدهد که چکونه هزارمیل آنسوترش را ببیند، بی‌گمان او تنها جوناتان مرغ دریابی تواند بود.» و به ماسه‌ها چشم دوخت، «بدروم، جون، دوست من.»

«بدرود، سالی. دیگر بار دیدار تازه خواهیم کرد.» و در این هنگام تصویری از گله بزرگ مرغانی در ساحل، در انديشه جوناتان نقش بست، و او که آزموده بود، به آسانی می‌دانست نه مشتی پر و استخوان، که نمونه کاملی از آزادی و پرواز و بیکرانگی است.

فلچر لیند مرغ دریابی، هنوز بسیار جوان بود، اما کم و بیش می‌دانست که هرگز تاکنون با هیچ پرنده‌ای تا این اندازه بیرحمانه بد رفتاری نشده، یا بیداد نرفته است. خشماگین اندیشید، «گفته‌های آنان را پیشیزی برنمی‌گیرم.» و همچنان که بهسوی صخره‌های دور در پرواز بود، چشم اندازش تارشد. «معنای پریدن چیزی بس بسیار ارزنده‌تر از بال برهم زدن و به این سو و آن سو رفتن است! یک... یک... پنه نیز این چنین می‌کند! قیاقجکی ماهرانه به گرد مرغ بزرگ، آن‌هم تنها به‌شوخی، سببی شد که طرد شوم! آیا آنان کورند؟ یارای دیدنشان نیست؟ آیا نمی‌توانند بهشکوه زمانی بیندیشند که ما به پرواز درآمدن را براستی می‌آموزیم؟

«اندیشه آنان نزد من پیشیزی نمی‌ارزد. به آنان می‌نمایانم که پریدن چیست! اگر این شیوه‌ای است که آنان خواستارش هستند، من طاغی تمام عیاری هستم. و در آنان چنان افسوسی برخواهم انگیخت که...»

آوابی در درونش پیچید، و هرچند که بسیار آرام بود، چنان به لرزه‌اش افکند که دمی از پرواز باز ایستاد و در هوای سرید.
«فلچر مرغ دریابی! با آنان درشتی سازنکن. در طرد کردن تو، مرغان دیگر تنها خویش را آزده‌اند، و روزی آنان برکرده خویش آگاه خواهند شد، و روزی آنچه را که اکنون تو می‌بینی، خواهند دید. بر آنان بخشاینده باش، و یاریشان کن تا دریابند.

در فاصله اندکی از نوک بال راستش، تابناکترین مرغ سپید جهان پرواز می‌کرد، بی‌هیچ تلاشی سبک می‌پرید، بی‌آن که حتی یکی از پرها یش تکان بخورد، و با همان سرعتی که کم و بیش نهایت سرعت فلچر بود.

دمی، برآشتفتگی در پرنده جوان دمید.

«چه روی می‌دهد؟ دیوانه شده‌ام؟ آیا مرده‌ام؟ این چیست؟» آرام و خونسرد، آوا در اندیشه‌اش رنگ می‌گرفت، پاسخی را طلب می‌کرد، «فلچر لیند مرغ دریایی! آیا می‌خواهی به پرواز درآیی؟» «بله، می‌خواهم به پرواز درآیم!»

«فلچر لیند مرغ دریایی! آیا می‌خواهی تا آن بلندا به پرواز درآیی که گله را ببخشی، و بیاموزی، و روزی نزدشان بازگردی و در آگاهی یافتن یاریشان دهی؟»

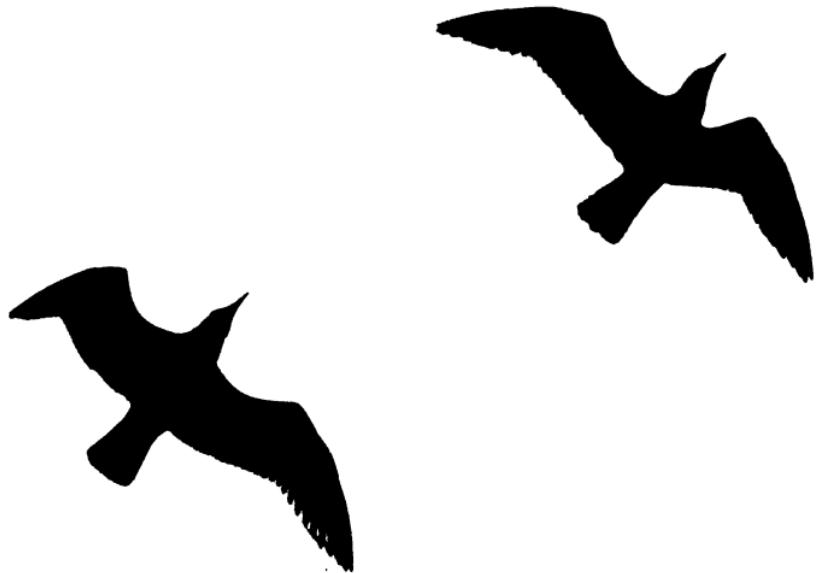
هرچند که فلچر مرغ دریایی، پرنده‌ای مغروف و آزرده‌خاطر بود، اما با چنان مرغ ماهر و شکوهمندی، پاسخی دروغین نمی‌توانست در میان باشد.

پس به نرمی گفت، «بله می‌خواهم.» آن پرنده روشن با مهربانی بسیار گفت، «پس، فلچ، پیش‌آی تا با پرواز در بلندا ای نه چندان آغاز کنیم...».

بخش سوم

جوناتان به آرامی چرخ می‌زد؛

بر فراز صخره‌های دور، و می‌نگریست. این فلچر مرغ جوان و خشن، پرواز آموز شایسته‌ای بود. او در هوا پُرتوان و سبک و تندپرواز بود، اما مهمتر آن که انگیزه‌ای نیرومند برای یادگیری پرواز داشت.

آنک در دمی پدیدار شد، پرهیبی خاکستری و پریده رنگ، فریاد زنان از شیرجه‌ای سربه‌درآورد، آنگاه با سرعت صد و پنجاه میل در ساعت از کنار آموزگارش گذشت. برای چرخشی آرام و عمودی، ناگهان کوششی دیگر را با شانزده شماره آغاز کرد، شماره‌ها را بلند می‌شمرد.
«... هشت... نه... ده... بیبن—جوناتان—من دارم—سرعت عادی—را پشت سر می‌گذارم... یازده... من—ایستادنها یی—زیبا و تند—چون—ایستادنها یی تو—می‌خواهم... دوازده... اما—لعتنی—من—نمی‌توانم... میزده... این سه شماره—آخر... بدون... چهارده... ۱۱۱
اک ک ک!»

أفت فلچر از اوج، از آنجا که از شکستش به خشم آمده بود، بدتر جلوه نمود. احساس کرد که واپس مانده است، با صدا و وحشیانه در چرخشی بازگونه غلتید، و سرانجام صد پا پایینتر از آموزگارش، نفس نفس زنان، آرام گرفت.

«تو داری وقت را با من تباہ می کنی جوناتان! من بیش از
اندازه گیجم! بیش از اندازه کودنم! می کوشم و می کوشم، اما هیچ گاه
پیروز نمی شوم!»

جوناتان مرغ دریایی، تحقیرآمیز نگاهش کرد و سری تکان داد.
«تا هنگامی که خود را با سختی بسیار بالا می کشی، تردیدی نیست که
هرگز پیروز نخواهی شد. فلچر، تو در آغاز کار، چهل میل در ساعت را از
دست دادی! گزیری به جز نرمش داشتن نیست! استوار، اما نرم. در یاد
داشته باش!»

او خود را به جایی که مرغ جوانتر می پرید، رساند. «اکنون بیا
با هم بیازماییم. بالا کشیدن تن خویش را به دیده دار. آغازی آسان و
نرم است.»

در سرآمد سه ماه، جوناتان شش شاگرد دیگر داشت، همه طرد شده، اما
کنجهکاو درباره این فکرِ شگفت نو پرواز برای شادی پریدن.
هنوز، برای آنان بلند پرواز کردن آسانتر از در ک منطقی بود که
در پس آن پنهان بود.

«هر یک از ما براستی نمونه‌ای از مرغ بزرگ هستیم، نمونه‌ای
بیکرانه از آزادی،» جوناتان عصرها در ساحل چنین می گفت، «و پرواز
سنجدیده، گامی است به سوی دریافت سرشت راستین ما. همه چیزهایی را
که دست و پا گیرمان می شوند، باید از میان برداریم. اینست سبب همه
این تمرینهای تندپروازی و کندپروازی، و هوانوردیها...»

... و شاگردانش در خواب بودند، خسته از پرواز روزانه. آنان
تمرین را دوست می داشتند، چرا که تند و هیجان انگیز بود و تشنجی
آموختن را که با هر درس فرونتر می شد، فرومی نشاند. اما هیچیک از
آنان، حتی فلچر لیند مرغ دریایی نیز به باور اینکه، پرواز اندیشه‌ها
می تواند به حقانیت پرواز پر و باد باشد، نرسیده بود.

جوناتان بارها می‌گفت، «تمام تن شما از نوک این بال تا نوک آن بال، چیزی بیش از اندیشه شما نیست؛ در نمایی که می‌توانید ببینیدش. زنجیرهای اندیشه‌تان را بگسلید، تا تن رها گردد...» اما، به هر حال، سخنانش چون افسانه‌ای شیرین می‌نمود، و آنان به خواب نیاز بیشتری داشتند.

درست یک ماه بعد بود که جوناتان گفت، «هنگام بازگشت به گله است.»

هنری کالوین مرغ دریابی گفت، «ما آماده نیستیم! ما را پذیرا نخواهند شد! ما طرد شده‌ایم! ما نمی‌توانیم خود را ناگزیر به رفتن به جایی کنیم که خوشامدمان نمی‌گویند، می‌توانیم؟»

جوناتان پاسخ داد، «ما آزادیم به هر کجا که می‌خواهیم برویم و چنان که هستیم باشیم»، و از روی ماسه‌ها بهسوی خاور خاست، بهسوی سرزمینهای گله.

دلتنگی خُردی در دل شاگردانش نشست، زیرا قانون گله این است که طرد شده هرگز بازنمی‌گردد، و قانون دردهزارسال حتی یکبار نیز شکسته نشده بود. قانون می‌گفت: بمان؛ جوناتان می‌گفت: برو؛ و اکنون او یک میل بر فراز آب پیش رفته بود. اگر آنان برای رفتن، بیش از این پا سست می‌کردند، او به تنها یی با گله سپیزه‌جو رویارو می‌آمد.

فلچر آگاهانه گفت، «خوب، اگر ما بخشی از گله نباشیم، ناچار نیستیم که از قانون پیروی کنیم، چنین نیست؟ از این گذشته، اگر این پیکاری باشد، در آنجا بسی بیش از اینجا یاری دهنده خواهیم بود.» و به این‌سان، سپیدهدم آن روز، هشت تن از آنان در دودسته چونان دوپاره الماس، بال در بال از باخته به پرواز درآمدند. با سرعت صدوی و پنج میل در ساعت، آنان به شورای ساحلی گله رسیدند. جوناتان در پیش، فلچر چالاک در کنار بال راستش و هنری کالوین که دلاورانه

تلاش می‌کرد، کنار بال چپش. آنگاه به آرامی و یکپارچه، به راست چرخیدند، گویی که تنها پرنده‌ای... فرود می‌آمد... و... بازگون می‌شد... و... فرود می‌آمد. باد بر همه آنان تازیانه می‌زد.

پدیدارشدن آن گروه تازه رسیده در آسمان گله، چون خنجری بزرگ آواز مرغان و هیاهوی زندگی هر روزشان را از هم گستت، و هشت هزار چشم تماشای مرغان دریایی بی‌پلک برهمن زدنی خیره ماند. تک‌تک، هر یک از هشت پرنده به‌تندی در چرخشی تمام، خود را به‌سوی بالا کشیدند و در این گردش از سرعت کاستند و سبک بر ماسه‌ها نشستند. سپس همچون روزهای دیگر، جوناتان مرغ دریایی، آغاز به‌خُرده‌گیری از پرواز کرد.

با نیشخندی گفت، «در آغاز کار، همگی در همپروازی کمی کنده بودید...» زمزمه‌ای چون آذربخش در گله افتاد. آنان همان پرنده‌گان طرد شده‌اند! و اینک بازگشته‌اند! اما این... این ممکن نیست! پیشگوییهای فلیچر از نبرد، در حیث گله گم شد.

تنی چند از مرغان جوانتر می‌گفتند، «بسیار خوب، گیریم که آنان طرد شده باشند، اما در کجا چنین پرواز کردندی را آموختند؟» ساعتی به‌دراز اکشید تا پیام بزرگ گله در میان گله پیچید. «از آنان چشم فروپوشید. مرغی که با رانده‌شده‌ای به سخن گفتن آید، خود نیز چون او رانده شده است. مرغی که رانده‌شده‌ای را ارج نهد، قانون گله را شکسته است.»

از آن پس، پشت مرغان با پرهای خاکستری رویارویی جوناتان بود. اما جوناتان اعتنایی نداشت. او درست فراز سورای ساحلی تمرین می‌کرد و برای نخستین بار، آغاز به سخت گرفتن بر شاگردانش تا حد توانایی‌شان کرد.

در آسمان فریاد برآورد، «مارتین مرغ دریایی! تو گفتی که پرواز آرام را می‌دانی. تا هنگامی که آن را ثابت نکرده‌ای هیچ نمی‌دانی!

به پرواز در آی!

از این رو، مارتین ویلیام، مرغ دریایی کوچک و آرام، تا از تیغ نگاه آموزگارش بگریزد، چنان از جا جهید که خود نیز در شگفت ماند، و به این سان به نمایشی افسون کننده از پروازهای آرام دست یازید. در سبکترین نسیم توانست برای خیز برداشت و فرود آمدن دویاره، پرهایش را خم کند، بی آن که از ماسه تا ابر، و از ابر تا ماسه یک بار بال برهمن زند.

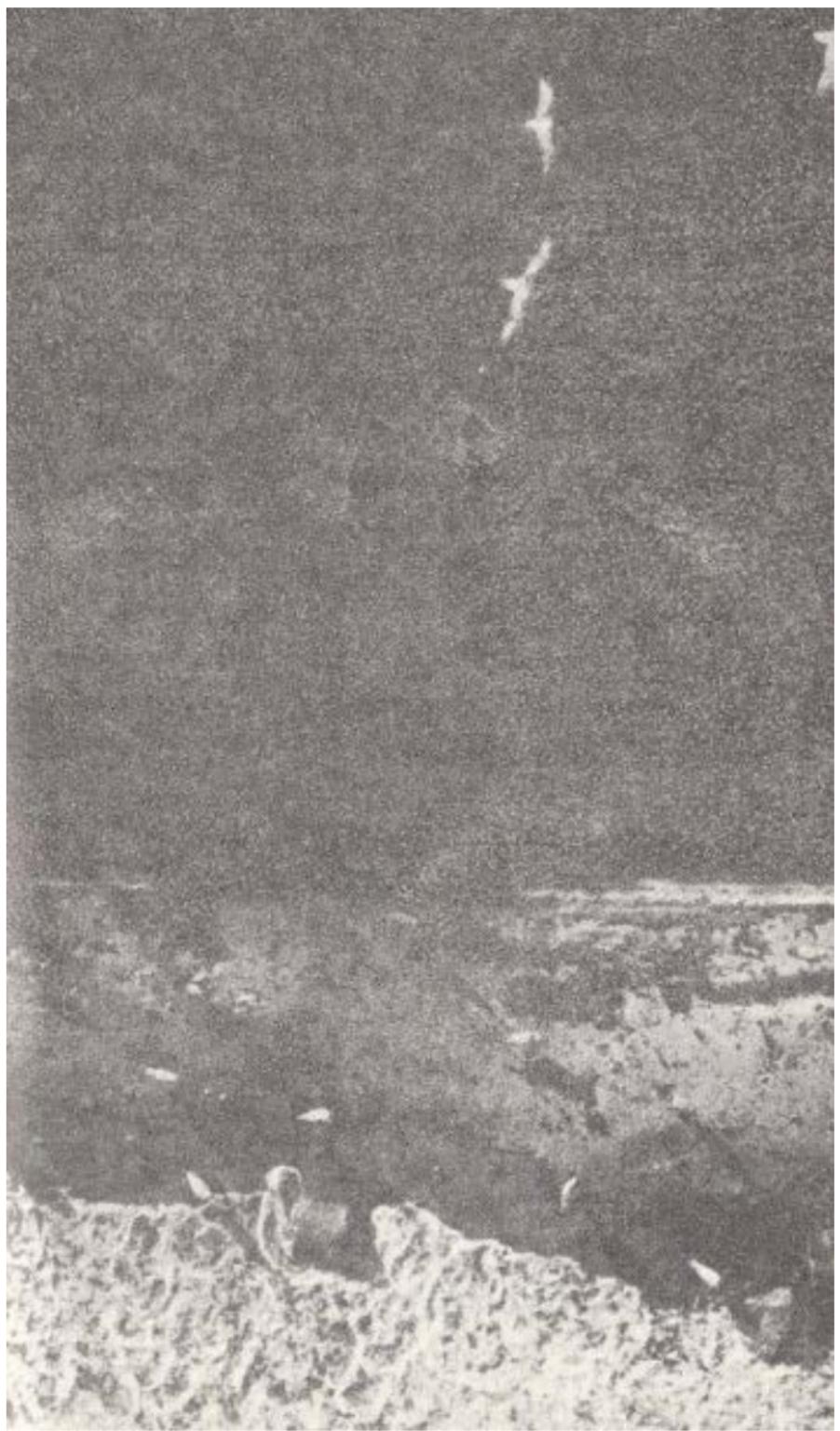
چارلز- رولاند مرغ دریایی نیز از ستیغ کوهباد بزرگ تا بیست و چهار هزار پایی پرید، و از حریر هوای خنک، نیلگونه فرود آمد، در شگفت و شاد، بر این رای که فردا نیز بالاتر پرید.

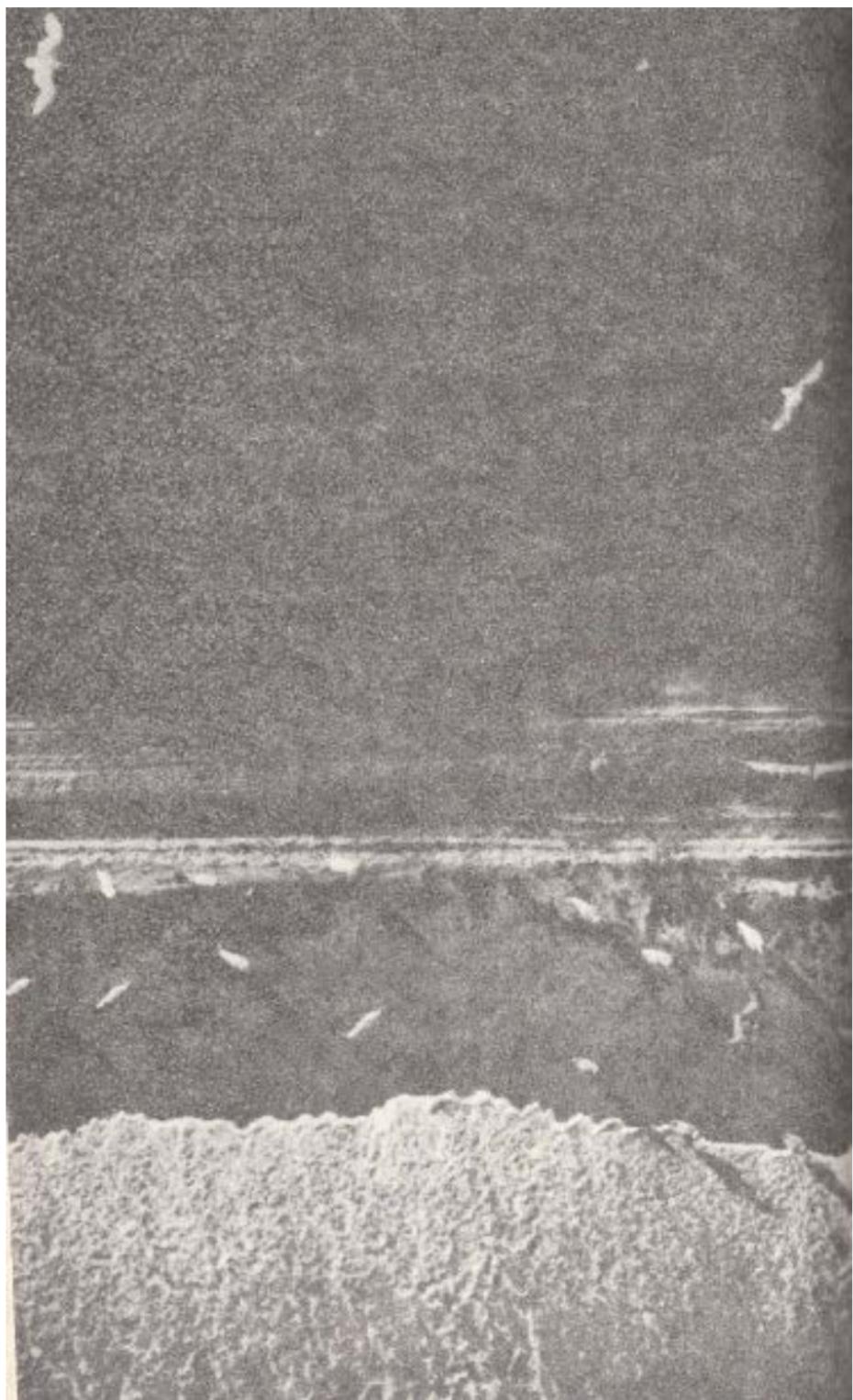
فلچر مرغ دریایی، که هیچ کس چون او عاشق هوانوردی نبود، پیروزمندانه به شانزده میهن چرخش آرام عمودی خود دست یافت، و روز بعد پیروزی خود را با سه پشتک به اوچ رساند؛ و در روشنایی آفتاب پرهایش در دیده مرغانی که در ساحل پنهانی به او می نگریستند، سپید می درخشد.

همواره، جوناتان در کنار یکی از شاگردانش بود، شرح می داد، پیشنهاد می کرد، سخت می گرفت و ره می نمود. برای سرگرم شدن؛ با آنان در شب وابرو طوفان به پرواز در می آمد، و هم در این زمان، مرغان گله بیچاره وار بر زمین گرد هم آمده بودند.

هنگامی که پرواز به پایان رسید، شاگردان بر ماسه ها یله دادند، و اینک به سخنان جوناتان بهتر گوش فرا می دادند. او چنان اندیشه های پر شوری در سر داشت که آنان نمی توانستند در ک کنند، با این همه پندارهایی نیز داشت که آنان توانایی در کش را داشتند.

کم گمک، در شب، حلقه ای دیگر گرد آگرد حلقة شاگردان شکل گرفت - حلقه ای از مرغانی که خواستار یادگیری بودند و در تاریکی ساعتها گوش فرا می دادند و نمی خواستند کسی را ببینند و یا دیده شوند،

و پیش از دمیدن خورشید ناپدید می‌شدند.

دروست یک‌ماه پس از بازگشت بود که نخستین مرغ، گله را ترک کرد و خواست تا چگونگی به پرواز درآمدن را یاموزد. این خواستن سبب محکومیت ترنس لولول مرغ دریابی شد؛ رانده شده‌ای انگشت‌نما، و هشتمین شاگرد جوناتان.

شب دیگر کرک ماینارد مرغ دریابی، از گله آمد، همچنانکه بر ماسه‌ها کژوژر می‌شد و بال چیش را بر زمین می‌کشید، پیش پای جوناتان فرو افتاد. بسیار آرام گفت، «کمکم کن»، چونان کسی روبه‌مرگ سخن می‌گفت، «بیش از هر چیز دیگری در جهان، عاشق به پرواز درآمدند...»

جوناتان گفت، «پس پیش آی، همراه من از زمین برخیز و به پرواز درآی، و ما آغاز خواهیم کرد.»

«مگر نمی‌بینی؟ بالم، نمی‌توانم بالم را به حرکت درآورم.»

«ماینارد مرغ دریابی! تو این آزادی را داری که خود باشی، خویشن راستینت، اینجا و اکنون، و هیچ چیز دیگر نمی‌تواند سد راه تو شود. این قانون مرغ دریابی بزرگ است، قانونی که هست.»

«می‌خواهی بگویی که من می‌توانم به پرواز درآیم؟»

«من می‌گوییم که تو آزادی.»

به سادگی و چابکی، کرک ماینارد مرغ دریابی بالهایش را گسترد، بی‌هیچ کوششی، و در هوای شب سیاه به پرواز برخاست. گله با غریبو او از خواب پرید، از بلندای پانصد پایی، تا آنجا که در توانش بود فریادی بلند برآورد؛ «من می‌توانم به پرواز درآیم! گوش فرا دهید! من می‌توانم به پرواز درآیم!»

با برآمدن خورشید نزدیک به هزار پرنده بیرون حلقة شاگردان ایستاده بودند و با شوق ماینارد را می‌نگریستند. آنان به‌اینکه دیده شوند یا نه، اهمیتی نمی‌دادند، و گوش فراداده بودند و کوشش داشتند

تا سخنان جوناتان مرغ دریابی را دریابند.
او از چیزهای بسیار ساده سخن می‌گفت—از اینکه هر مرغ حق
دارد که به پرواز درآید، و آزادی سرشت راستین هستی اوست، و هر چیز
که سد راه این آزادی باشد، باید از میان برداشته شود؛ خواه آداب
و رسوم باشد، یا خرافه، و یا هر قید و بندی.

صدایی از میان جمع برخاست، «به کناری نهیم، حتی اگر قانون
گله باشد؟»

جوناتان گفت، «تنها قانون راستین آن است که ما را به سوی
آزادی راهبر باشد، و تنها همین.»

صدایی دیگر برخاست، «چگونه انتظار آن داری که همه ما چون
تو به پرواز درآییم؟ تو مرغی بی همتا و هوشمند و ایزدی هستی، و برتر
از پرنده‌گان دیگر.»

«فلچر، لول و چارلز-رولاند را بنگر! آیا آنان نیز بی همتا و
هوشمند و ایزدی هستند؟ کمترین برتری بی تو ندارند، و بر من نیز.
تنها تفاوت، و براستی تنها تفاوت این است که آنان آغاز به درک
خویشن واقعی خود و نیز تجربه آن کرده‌اند.»

شاگردان او، به جز فلچر، به سختی رمز کار را در می‌یافتد. آنان
پی نبرده بودند که رمز کار همان چیزی بود که انجامش می‌دادند.
بر انبوه مرغان هر روز افزوده می‌شد، می‌آمدند تا بپرسند، تا
بپرستند، تا پست شمرند.

صبح روزی پس از تمرین تند پروازی، فلچر به جوناتان گفت، «در گله
چنین می‌گویند که اگر تو پسر مرغ دریابی بزرگ نیستی، پس هزاران
سال از زمانه خویش پیشتری.»
جوناتان آهی کشید. آندیشید، به سبب کج فهمی‌شان، آنان تورا

اهمنی یا ایزدی می‌خوانند. «تو چه فکر می‌کنی، فلچ؟ آیا ما از زمانه پیشتریم؟»

پس از سکوتی دراز فلچ گفت، «خوب، امکان این‌گونه پریدن همیشه بوده است تا هر که می‌خواهد به آن دست یابد؛ این را به زمانه چه کار، شاید ما از رسوم کهنه پیش افتاده‌ایم. ما بر بیشتر مرغان دریایی پیشی گرفته‌ایم.»

جوناتان همچنان که برای پرش وارونه و سبک و کوتاه چرخ می‌زد، گفت، «این هم حرفی است، بسیار بهتر از اندیشه پیشتر از زمانه بودن است.»

هفته‌ای نگذشته بود که حادثه رخ داد. فلچ سرگرم نمایش روشهای پرواز در سرعت بسیار، برای گروهی از شاگردان نورسیده بود. فلچ تازه از شیرجه در بلندای هفت هزار پایی فارغ شده بود، و همچون شهابی خاکستری و دنباله دار بر بلندای چند پایی ساحل تندر می‌گذشت که پرنده‌ای جوان که نخستین پرواز سبک خود را می‌آزمود و در پی مادرش می‌گشت، ناگهان در مسیرش پدیدار شد. فلچ لیند مرغ دریایی، در یکدهم ثانیه، برای خودداری از برخورد با پرنده جوان، به تندری به چپ پیچید. با سرعتی بیش از دویست میل در ساعت به صخره‌ای خارایی برخورد.

گویی خرسنگ، برایش، در سنگین دیوآسایی بود که به جهانی دیگر گشوده شد. زمانی که به آن برخورد، ترس ولرز و سیاهی در او سرگشود، و سپس در آسمانی ناشناخته و شگفت شناور شد، از یاد می‌برد، به یاد می‌آورد، از یاد می‌برد؛ ترسان و غمگین و پشیمان، بسیار پشیمان. ندایی چونان ندای نخستین روزی که جوناتان مرغ دریایی را دیده بود، در درونش پیچید.

«فلچ، شگرد این است که ما کوشش کنیم تا از قید و بندهای

خویش برهیم. به روشنی درست و نه به یکباره. هنوز آماده گذر کردن از خرسنگها نیستیم، اما در آینده خواهیم توانست.»

«جوناتان!»

آموزگارش به خشکی گفت، «یا بنا به گفته شمایان پسر مرغ دریایی بزرگ.»

«اینجا چه می کنی؟ صخره! آیا من نمردهام... آیا من... نمردم؟»

«او، فلچ، دست بردار، فکر کن. تو اینک با من سرگرم سخن گفتن

هستی، پس روشن است که نمردهای مردهای کاری که از پیش بردی، این بود که سطح آگاهی خود را ناگهان دگرگون ساختی. اینک زمان برگزیدن فرا رسیده است. تومی توانی اینجا بمانی و در این سطح بیاموزی که، بسیار فراتر از آن سطحی است که ترکش گفته ای— یا این که می توانی بازگردی و کار کردن با گله را پی گیری. بزرگان، امید مصیبتی را داشتند، اما اکنون آنان از این که روسیاه شان کردی، سخت یکه خورده اند.

«البته که می خواهم به میان گله بازگردم. هنوز چندان که باید

به گروه تازه شاگردانم نیاموخته ام!»

«بسیار خوب، فلچر. سخنی را که درباره تنی که سراپا پیش چیزی

جز اندیشه نیست می گفتیم، دریاد داشته باش...»

فلچر سری تکان داد و بالهایش را گسترد و چشمهاش را در فرود صخره گشود، و خود را در مرکز مکانی که همه مرغان گله گرد هم آمده بودند، یافت. هنگامی که برای نخستین بار تکان خورد، غریبو عظیم هلهله و هیا هواز جمع برخاست.

«او زنده است! او که مرده بود اکنون زنده است!»

«تنها با نوک بالش او را لمس کرد! زندگی را به او بازگرداند!

پسر مرغ دریایی بزرگ!»

«نه! او انکار می‌کند! او اهربیمن است! اهربیمن! آمده تا گله را از هم بپاشد!»

چهارهزار مرغ دریایی گرد هم آمده، از این رخداد هراسان شدند، و فریاد اهربیمن، چون بادی از طوفانی دریایی از میان آنان بر می‌خاست. چشمها می‌درخشیدند، منقارها تیز شده بودند، آنان سر آن داشتند تا فلچر را نابود کنند.

جوناتان پرسید، «فلچر، آیا بهتر نبود اینجا را ترک می‌کردیم؟»

«اگر چنین می‌کردیم، بی تردید چندان اعتراضی نداشتم...»

در پلک برهم زدنی آنان نیم میل دورتر ایستادند، و نوکهای براق گروه مرغان در هوای تهی بسته شد.

جوناتان در شگفت بود، «چرا این چنین است، چرا دشوارترین کار در جهان اینست که دیگری را بر آن داریم تا بپذیرد که آزاد است، و این که اگر تنها وقت اندکی را به تجربه کردن آن بگذراند، خود براین آگاهی دست خواهد یافت؟ چرا واداشتن دیگری به پذیرفتن چنین حقیقتی باید این سان دشوار باشد؟»

فلچر هنوز از دگرگونی چشم اندازش پلک برهم می‌زد. «تو چه کردی؟ ما چگونه به اینجا رسیدیم؟»

«تو گفتی که می‌خواهی دور از گروه باشی، مگر نه؟»

«بله! اما تو چگونه...»

«مثل هر چیز دیگری، از راه تجربه، فلچر.»

تا صبح، گله نابخردی خویش را از یاد برده بود، اما فلچر از یاد نبرده بود. «جوناتان، آیا سخنی را که روزگاری پیش گفتی، به یاد می‌آوری؟ گفتی باید گله را چندان دوست داشت که نزد آن بازگشت و در آموختن

یاریش داد؟»

«بله.»

«در حیرتم که تو چگونه می‌توانی گروهی از پرندگان را که به تازگی کوشش درازمیان بردن تو داشتند، دوست بداری؟»
«اوه، فلچ، تو دوست داشتن را نمی‌شناسی. البته تو نفرت و پلیدی را نیز دوست نمی‌داری. باید تجربه کنی و مرغ راستین را ببینی، آن نیکی‌ای که در درون همه آنان می‌زید؛ و یاری‌شان کنی تا آن را در خود بیابند. ایست مفهومی که من از عشق دارم. دریافت آن بس زیباست.»
«مثلای بیاد می‌آورم پرنده جوان ستیزه‌جویی را که نامش فلچ‌لیند مرغ دریایی بود. او طرد شده بود، آماده بود که تا پای مرگ با گله بستیزد و پی افکنند دوزخی تلغی بر صخره‌های دور را آغاز کند. و اما، اینک ا او در اینجا بهشت خویش را برپای داشته، و گله را نیز به‌این راه راهبرگشته است.»

فلچ به آموزگار خویش روکرد، و دمی ترس در چشمها یش خانه کرد. «من راهبر باشم؟ چه می‌خواهی بگویی، من راهبر باشم؟ اینجا تو آموزگاری. تونمی‌توانی اینجا را رها کنی!»
«نمی‌توانم؟ آیا گمان نمی‌کنی که گله‌های دیگری نیز ممکن است باشند، فلچرهای دیگری که بیش از تو، در راهشان به‌سوی روشنایی، به آموزگار نیاز داشته باشند؟»

«من؟ جون، من تنها مرغ دریایی ساده‌ای هستم، و تو...»
«... تنها پسر مرغ دریایی بزرگم؟» جوناتان آهی کشید و به دریا نگاه کرد، «تو دیگر به‌من نیازی نداری. تو نیاز به‌یافتن خویشن داری، هر روز اندکی بیشتر. آن مرغ راستین فلچ، مرغ دریایی آزاد آموزگار تو است. تو نیاز به‌شناخت و درک و تجربه او داری.»

دمی بعد تن جوناتان در هوا موج می‌خورد، و با نوری رنگ پریده سوسو می‌زد، و آغاز به‌شفاف شدن کرد. «به‌آن اجازه نده که درباره من شایعه ساز کنند، یا از من تخدایی بسازند. باشد، فلچ؟ من مرغی دریایی هستم. دوست دارم به پرواز درآیم، شاید...»

«جوناتان!»

«فلج نازنیم، چیزی را که چشانت به تو می‌گویند باور مکن. تمامی چیزی را که به تو می‌نمایانند، بندهایی بر بال و پر تواند. با چشم خرد بنگر، چیزی را که فراگرفته‌ای دریاب، و آن زمان خواهی توانست راه به پرواز درآمدن را بشناسی.»

سوسوی نور رنگ پریده، رنگ باخت. جوناتان مرغ دریابی در تهی آسمان ناپیداشد.

اندک زمانی بعد، فلچر مرغ دریابی به آسمان پر کشید، و با گروه تازه طردشده شاگردانی که شیفتۀ نخستین درس خود بودند، رویارو شد.

شمرده و آرام گفت، «برای آغاز کردن، باید دریابید که هر مرغ دریابی پنداری بیکران از آزادی است، تصویری از مرغ دریابی بزرگ و سراسر بدن شمایان، از نوک این بال تا نوک آن بال، چیزی فراتر از اندیشه‌تان نیست.»

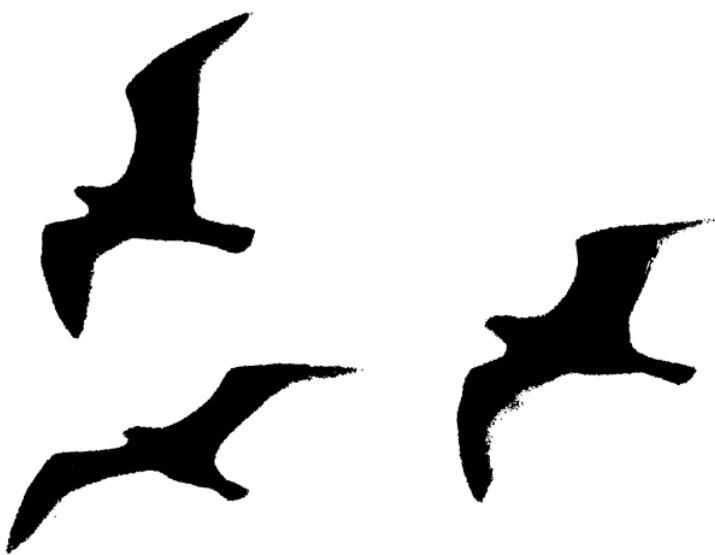
مرغان دریابی جوان، غریب وار نگاهش می‌کردند. اندیشیدند، هیهات! این سخنان شباهتی با فرمان چرخش ندارند.

فلچر آهی کشید و ادامه داد. «هم. آه... بسیار خوب.» خردۀ گیرانه نگاهشان کرد، «بایاید با پروازی عادی آغاز کنیم.» و هنگامی که این سخنان را می‌گفت، ناگهان دریافت که گفتۀ دوست او در این که بیش از خود فلچر ایزدی نیست، بسیار راستین بوده است.

اندیشید، مرزی در کار نیست، جوناتان؟ خوب، پس، هنگامی که می‌روم تا از حریر هوا گذر کنم و در ساحل تو پدیدار شوم، و به تو یک یا دوشگرد به پرواز درآمدن را بنمایانم، زمان را بُعدی نیست!

و به این سان کوشید تا با تیزبینی شاگردانش را بنگرد. فلچر مرغ دریابی، ناگهان آنان را آنسان که براستی بودند، دید. تنها در دمی، و آنچه را که می‌دید دوست نداشت، بل که عاشق آن بود. مرزی در کار

نیست، جوناتان؟ اندیشید، و لبخند زد. پیکارش برای یادگیری آغاز شده بود.

بها : ١١٠ ريال

شماره ثبت کتابخانه ملی: ١٨٠٩ - ١٣٥٧/٧/٢